

**Magyarországi és kiadó-
hivatal:**
Művelődési utca 1. szám.
Telefonszám 106
Megjelenik
hét naponként a kereskedelmi
szolgálati órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, házhoz hozva
Egy óra 5'40 korona.
Egy hétre 1'20 korona.
Vidéken:
Félévre 30 korona.
Egy óra 5'50 korona.

FOSSZERKESZTŐ:
Dr. ESPERSIT JÁNOS.

SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS
KOVÁCS SÁNDOR.

SZERKESZTŐ
GROSS HENRIK.

KIADÓTULAJDONOSOK:
KOVÁCS SÁNDOR ÉS TÁRSAL.

A Károlyi-párt programja.

Irta: Szatmáry Mór, a Károlyi-párt
direktóriumának tagja.

A Károlyi-párt szöveget intéz az országhoz. Ez a szöveg a Károlyi-párt programja, az új Magyarország felépítésére hivatott magyar nemzeti politika hivatása. Nem pragmatikus felsorolása a feladatoknak és az alkotásokra irányított munka eszközeinek. Nem száraz programpontok, amik azután tetszés szerint értelmezhetők, hanem egymással összefüggő, egymásból következetesen folyó elvek és igazságok. Harsonás tárogató, mely azonban nem harca, hanem alkotó munkára szólítja fel a magyar nemzet összes dolgozó erőit. Igazolja a forradalmat, mely romba döntötte a hazugságokon és erkösetelenségeken felépült régi rendszer szenny és véres uralmát. Egy csapással leütötte a királyság bálványát, mely körül századokon át a hitvány szolgáltság bókolt a zsarnokságnak. Megszüntette a jogok egyenlőtlenségét és a nép uralmát ültette jogos trónjára. Valóra váltotta a királyi zsarnokság és az osztályuralom által megcsufolt, kijátszott, meghamisított és meggyalázott igazságot, hogy minden jognak és hatalomnak forrása a nép. Megteremtette Magyarországot önállóságát és függetlenségét. Megvalósította a magyar nemzet négyezeréztendő küzdelmeinek főséges céljait. Ezzel egyszerre megszüntette a magyar nemzet közjogi harcait. Ezeknek a harcoknak nincsen többé anyaga.

A forradalom lerakta az új Magyarország alapjait. Most munkába kell állnunk, hogy a romokra felépítsük az új világot. Ebben a munkában egyesülnie kell a magyar társadalom minden rétegének. Biztosítani kell a munka jogát, meg kell teremteni a munka becsületét és csak a termelő munkának legyen becsülete ebben az országban. A háború rettenetes szenvedései után a magyar nép megérdemli a megváltást. Sorsa im a maga kezébe jutott, akaratával igazolhatja. Tőle és csak tőle függ, hogy soha többé ne legyen se királyi zsarnoknak kizsákmányolt nyomorultja, se henyélő, gazdag urak és pénzkirályok elnyomott páriája. Ebben az országban a szabadságnak és a teljes jogegyenlőségnek kell ezután uralkodnia, de

nemcsak papirosan, nemcsak elvekben, hanem valósággal.

A dolgozó munkások és dolgozó polgárság testvéries, benső egyesülése, ez a Károlyi-párt programjának sarkétele. Ebben a testvéries egyesülésben meg kell szünnie a régi és az új igazságok harcának. A régi igazságok, melyek a magyar nemzeti polgárság igazságai, nem lehetnek ellenségei az újnak, melyek a szociálisták igazságai. A nemzeti gondolat, a hagyományos magyar nemzeti érzés, nem állhat ellentétben az új idők diadalmas világfelfogásaival. Ostobaság lenne, ha a polgárság nem fogna kezét a munkásvilággal és elzárkóznék azok elől a törekvések elől, melyek az új világrend irányát fogják megszabni. A polgárságnak szocializálnia kell, amint hogy a szocialista munkásvilágnak is tisztelnie kell a polgári rend hagyományos nemzeti meggyőződéseit.

Ujításokra törekszik a Károlyi-párt, politikai, gazdasági, kulturális téren egyaránt. Ujításokra, melyeknek alapigéje a jogegyenlőség. Ujításokra, melyekben nyoma se legyen a régi hazugságoknak. Ujításokra, melyeknek közös, egyforma elvezetésében megtisztuljanak a lelkek és megacélosodjanak az erők. Ujításokra törekszik a Károlyi-párt a földbirtokpolitikában, hogy ezután a maga földjeit turja, szántsa, vessse a földműves, ne más földjébe hullassa verejtékének cseppjeit. Ujításokra törekszik a Károlyi-párt, hogy körülbástyázza a forradalom minden vívmányát, hogy megszilárdítsa a népköztársaság államformáját, hogy lehetetlenné tegye a régi rendszer föltámadását. Új ösvényt akar vágni a népoktatásnak, a történelem tanításának, állam és egyház viszonyának. Új rendet a honvédelemnek. Tisztult világot minden polgári szabadságnak. Fenn akarja tartani és meg akarja védelmezni a tulajdonjogot, de könyörtelenül kiirtja a vagyonok roppant aránytalanságát.

Megvédelmezi a jog és igazság fegyvereivel az ország területi épességét, mert nem tűrheti, hogy ezerszáz magyar földünket szétmárcangolják, hazug ürügyek alatt a durva erőszak idegen járomba hajtsa magyar véreink millióit. A nemzetiségekkel is testvéri egyetértésben akarunk élni, a wilsoni

elveket alkalmazni akarjuk velük szemben épp úgy, mint a hogy elvárjuk győztes volt ellenségeinktől, akikkel gyilkos háborúba sodort bennünket az elvetemült királyság. Velünk szemben is ezeknek a főséges elveknek alkalmazását követeljük.

Békét kifelé, rendet befelé! Ezt hirdeti a Károlyi-párt. Elvetemült gonoszság az, ami ennek útjába akadályt gördít, elvetemült gonoszság az, mely a régi, nyomorult és aljas rendszer visszaállítására tö-

rekszik, mert ez csak véres, rémséges polgárháborúra vezethet. Elég volt a vérből, gyilkolásból, elég a fekete gyász és zokogó fájdalomból. Békében akarunk élni idehaza és békében az egész világgal, a világ népeinek nagy szövetségében. Károlyi Mihály ezeknek a főséges törekvéseknek bátor zászlóhordozója. A Károlyi-párt követi vezérét, mert ennek útja az igazsághoz vezet. Ime, ez a Károlyi-párt szövege!

Wilson beszéde a népszövetség érdekében.

Előterjesztették a teljes tervezetet.

Páris, február 15. Wilson elnök a békekonferencia tegnapi teljes ülésén tartott beszédében többek között ezeket mondta:

— Örömmel terjeszti a népszövetség tervezetét a teljes ülés elé, mely tervezetet a bizottságban résztvevő 17 állam kiküldöttjei egyhangulag fogadták el.

Wilson azután felolvasta a tervezetet, melynek szakaszaihoz hosszabb magyarázatokat fűzött, majd folytatta beszédét:

— Egyes tárgyak körül törtétek viták, de komoly ellentétek nem merültek fel. Reánk bizták azt, hogy a világ egyetértését a jövőben az igazságosság alapján biztosítsuk. A nemzetek nagy testületének együttműködése a béke biztosítója. Tárgyalásaink során csak olyan kívánság nyilvánult meg, hogy a legalkalmasabb eszközök megtaláljuk erre a célra, nagy jelentősége van tehát annak, hogy az eredményt egyhangulag értük el. A tervezett képviselőtestületből, végrehajtótanácsból és állandó titkárságból áll. Természetesen nem lehetett olyan nagy és vegyes összetételű bizottságot alakítani, mely ezerkétszáz millió embert képviseljen. Minden kormánynak megadtuk a lehetőséget arra, hogy 1—3 taggal képviseltesse magát, ezeknek azonban együttvéve csak egy szavazatuk lesz. Így lehetségessé tezsük a képviselőket legkülönbözőbb módját, ahelyett, hogy ezt egy kormánycsoportra korlátoztuk volna.

Külön rendezés van arról, hogy a nemzetközi viszályok mindenkinek ügye, mert a világbékét érinteti. A fegyveres erő ennek a programnak csak a háttérben és ha a világ erkölcsi ereje nem lesz elég, akkor ott lesz a világ fegyveres ereje. Ez azonban az utolsó eszköz, mert a népszövetség első sorban békét követel.

Azonban a népek szövetsége felhasználható az együttműködésre, minden nemzetközi ügyben. Ez az értelme annak a határozatnak, amelyet a munka szabályozása céljából hoztak. Foglalkozik a népszövetség a gyámoltalan nemzetek sorsával, melyeket eddig egyes nagyhatalmak kizsákmányoltak.

A népszövetség tervezete.

1. A szerződő felek delegátusaik útján végzik feladatukat. Időközönként tartott üléseken és titkári hivatalok útján, amelyek a szövetség székhelyén létesülnek állandó jelleggel.

2. A delegátusok meghatározott időközökben, vagy esetről-esetre tartanak üléseket, az üléseken minden szerződő félnek legfeljebb 3 delegátusa lesz, akiknek egy szavazatuk van.

3. A végrehajtó tanács Amerika, Anglia, Olaszország és Japán, valamint 4 más olyan hatalom képviselője alkotja, amelyek a népszövetségnek tagjai. Minden ország, amelynek érdeke az ülés napirendjén van, meg lesz hívva az ülésre.

SZERDÁN és CSÜTÖRTÖKÖN A MAKÓI URANIA mozgófényképszínházban

A császár katonái

operett kerül bemutatóra fényes kiállításban, közkedveit magyar szereplőkkel.

4. A bizottságok összetételének módját a képviselt államok többségének határozatával állapítják meg.

5. és 6. a titkári hivatalok szabályozásáról szól.

7. Azokat az államokat, amelyek ezt a szerződést nem irták alá, csakis a szövetség államok delegátusai ülésének legalább is kétharmad többségével lehet a népszövetségbe felvenni. Csakis önkormányzati joggal bíró államokat vesznek fel, azonban a dominiumok és gyarmatok is ezek közé sorolhatók. Nem veszik fel az olyan nemzetet, amely nem tud biztositékot adni ama lejátszó szándékának, hogy kötelezségeinek eleget tesz.

8. A szerződő felek elismerik, hogy a béke fenntartása megkívánja, hogy az egyes nemzetek fegyverkezése korlátozassék arra a minimumra, amely a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséhez vala mint a belső rend megvédéséhez szükséges. Emellett különösen figyelembe veendő minden ország földrajzi helyzete és körülményeinek sajátossága.

9. Állandó bizottság létesül azon célból, hogy a 8. szakaszban foglalt rendelkezések megtartassanak, nemkülönben az összes katonai és tengerészeti kérdésekben.

10. A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a szövetség minden tagjának területi integritását és politikai függetlenségét tiszteletben tartják és minden külső támadás ellen megvédik.

11. Minden háború és minden olyan háborús fenyegetés, amely közvetlenül vagy közvetve a szerződő felek egyike érinti, a szövetséget érdeklő ügynek tekintetik.

12. A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy az esetben, ha köztük differenciák merülnek fel, amelyek a rendes diplomáciai uton el nem intézhetők, semmi esetre sem a háború eszközéhez nyulnak, hanem előbb a vitás ügyet a végrehajtó tanács, vagy a döntőbíró elé viszik.

13. A szerződő felek megállapodnak abban, hogy minden oly esetben, midőn köztük döntőbíró útján kiküszöbölhető vita támad, az ügyet a maga egészében a döntőbíró elé viszik.

14. A végrehajtó tanács előkészíti a nemzetközi bíróság tárgyalásait.

15. Ha a népszövetség tagjai között oly viták merülnek fel, amelyek a döntőbíró elé nem terjeszthetők, akkor azt csak a végrehajtó tanács elé kell terjeszteni. A végrehajtó tanács mindazon esetekben, amikor egyik vagy másik fél kiáánja, a vitát a népszövetség képviselőtestölete elé viheti.

16. Ha a szerződő felek valamelyike a 12. szakaszban vállalt kötelezettségének nem tenne eleget, ezt úgy kell tekinteni mint a szövetség összes tagjaival szemben követett háborús cselekményt.

Párisban agítálnak Magyarországgal ellen.

Mit várhatunk a békekonzferenciától? Egy békelegátus nyilatkozata a magyar kérdéstről.

Párisból jelentik: Schweizerische Telegraphen Information tudósítója beszélgetést folytatott a békekonzferencia egyik tagjával a magyar kérdéstről, amelyről az illető a következőket mondotta:

Kétségtelenül foglalkozni fog a magyar kérdéssel a békekonzferencia teljes ülése, ha Wilson Amerikából visszatér. Magyarország teljesjoggal számíthat Wilson igazságérzetére és Anglia, ugyisintén Amerika rokonszenvére. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy Magyarország ellen nagy és veszedelmes agitáció folyik Párisban, amely leginkább a franciáknál ér el sikereket.

Különösen a románok fejtenek ki nagy agitációt Magyarország ellen. Például ma azt adták hírül, hogy a magyarok Arad-, Bihar-, Szatmár- és Szilágy megyékben állítólag nagyon rosszul bántanak a románokkal, azért követelik a románok, hogy ezeket a megyéket is Nagyromániához csatolják. Több évre visszamenőleg történelmi anyagot dolgoznak fel, amelynek adatai Lukaciu volt képviselőtől erednek, aki — úgy látszik — vezére az agitációnak. Eseteket sorolnak fel a Bánffy-kormány idejéből annak igazolására, hogy Romániának Magyarországból területet kell kapnia. Jóllehet ennek az agitációnak célja tisztán áll előttünk, ennél fogva tulajdonképpen nagy jelentőséget nem lehet neki tulajdonítani, mégis szükséges a befolyásolásnak a módszerét leközölni.

Kevésbé agresszívek a szerbek, akik a horvátokkal együtt inkább az olaszokat támadják. Az utóbbi időben a szerbek igényeiket látszólag le is szállították. A csehek ügye azonban rosszabbul áll, mint hetekkel ezelőtt. A pozsonyi események híre a konferencián résztvevők között nagy megütközést keltett. Mindenesetre csak jó idő múlva lehet a csehek és délszlávok ügyében tisztán látni. Lehetséges, hogy már a közeli hetekben bizottság jön Magyarországra a megszállott területek tanulmányozására.

Átírnák az eladott ingatlanokat.

Az adózás alól nem lehet kibujni.

A hivatalos lap legutóbbi száma négy új törvényt közöl.

A köztársaság védelméről, az árdrágítók büntetéséről és a szesz italok mértéktelen élvezéséről szóló törvényeket már ismertettük.

A most megjelent törvények közül a negyedik, mely az 1919. évi XIV. néptörvény nevet viseli, az adótló való menekülés megállításáról szóló 1919. évi II. néptörvény rendelkezéseit módosítja.

Ennek az új néptörvénynek a 6. § a bir a legnagyobb fontossággal, mert lehetővé teszi az ingatlanok forgalmát, vagyis földet, házat eladni, elajándékozni, esetleg megterhelni is lehet, azonban az ilyen szerződés a vagyonával ilyen módon rendelkező féllel szemben az adó alapjának megállapításánál nem jön figyelembe, amennyiben a jogügylettel előidéztet vagyon változás az államkincstárra nézve adóztatás szempontjából hátrányos.

Vagyis, amennyiben az adókövetés idején a házat, vagy földet eladó nem rendelkezik olyan adóalappal, mint az átruházás idejében, hanem kevesebb vagyont vallana be, akkor nem az adóösszeírásakor talál s bevallott kisebb vagyonértéket, hanem azt az állapotot veszik alapul, mintha a házat vagy földjét nem adta volna el, tehát az eladás előtti vagyoni állapotát.

Célja tehát ezen korlátozásnak csupán az, hogy az elidegenítéssel adó alap el ne vonassék és el ne titkoltassék.

Amennyiben az eladás, elajándékozás, vagy megterhelés az adóztatás alól való menekülés céljából történnek, a jogügyletek kötése tilos.

Az ingatlan átírások ezek szerint most már lehetségesek lesznek s a földátírásnál mindössze annak az igazolása szükséges, hogy a vevő földmiveléssel, vagy gazdálkodással foglalkozott. Házaladásnál ilyen bizonyítványra nincs szükség.

106

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG szerkesztéségi és kiadói hivatali telefonszáma.

NAPI HIREK

Visszaélnék a munkástanács nevével. Aközeli napokban egyes makói lakosok többek házaikhoz a munkástanács nevében beállítanak, fát, juhot rekvirálnak. A munkástanács minden egyes esetben írásban, pecséttel ellátott és a rendőrség által láttamozott rendelettel küldi tagjait az olyan helyekre, ahol feljelentés szerint meg nem engedett módon fához, birkához jutott egyének laknak. A jövőben mihez tartás végett figyelmezteti a rendőrség a lakosságot, hogy ahová a fent körülírt írásos meghatalmazás felmutatása nélkül akarnak egyesek vagy többben a munkástanács nevében eljárni, azoknaknak ne engedelmessédjék és találjanak módot arra, hogy az ilyen polgárok a rendőrség elé állítsassanak.

A sertéstartó közönséghez. Felhívatik a gazdáközönség, hogy akik a sertéstartással foglalkoznak és csürhédisznót szándékoznak tartani, azok sziveskedjenek jelentkezni a városházán, a gazdasági hivatalba összeírás végett mielőbb.

Tisztogatni kell a járdákat. A rendőrkapitányság szigorúan figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy házaik előtt a járdákat tisztogassák. A rendőrség ellenőrzi majd a háztulajdonosokat s a mulasztók ellen szigorúan fognak eljárni.

Lopják a birkákat. Ma két makói ember is jelentkezett a rendőrségen, hogy birkákat elloptak. Az egyik Görbe János, a másik Cseh János. Mindkettőjüktől 2—2 birkát loptak el.

Nem illik idegen tollakkal ékeskedni. A „Népköztársaság“ vasárnapi számában a református papválasztás ügye címén egy tendenciózus tudósítást közölt arról, hogy az egyháztanács: „Czirbus ig.-tanító indítványára elkatározta, miszerint javaslatot tesz tesz az esperesi hivatalnak az iránt, hogy a választás ne a régi törvények alapján, hanem a kiterjesztett választói jog alapján ejtessék meg.“ Hát a dolog nem egészen úgy történt, mert ilyen irányu javaslatnak az esperesi hivatalhoz való sürgős felterjesztésére, — hogy a presbyter-, főgondnok-, gondnok- és papválasztás a választói néptörvény szellemében és kiterjesztett keretében minél előbb megtartható legyen, — Veres Sándor gondnok, Mágori bíró, Szűcs József, K. Szabó József és még több presbyter már régen küldött-ségileg felkérték az egyház elnökét, Nagy Károly lelkészt, aki a kérelemnek készségesen engedett és a felterjesztést el is küldötte. A legutóbbi presbyteri gyűlésen mindössze az történt, hogy az elnök eljárásáról jelentést tett, amit az egyháztanács tudomásul is vett. Ennek során indítványozott aztán Czirbus ig.-tanító annyit, hogy ez közbírré — „mumusként“ — úgy tétessék, hogy csak annak lesz választói joga, aki az egyházi adóját a választásokig befizette. Ezt azonban az egyháztanács nem fogadta el. Csak ennyit az igazság és tárgylagosság érdekében. Egy jelenvolt.

Jószívű makóiak. Felhívásunk, Paku József tördelő nyomorban maradt családjának segítésére, nem maradt eredmény nélkül. Jelentkeznek jólelkű emberek, akik sajnálva a nyomorgó családot, eljuttatják adományaikat hozzánk. Bár a jócselekedet önmagában hordja jutalmát, mégis a leghálásabb köszönetünket kell kifejeznünk e helyütt, a makói nyomdászoknak, kik 330, Grósz Adolf főtéri kereskedőnek, aki 100, G. N. 20, Elek Lajos cipésmesternek, aki 10, Sik Jakabnak, aki 4, és egy magát meg nem nevezni akaróknak, aki 5 koronát juttatott szerkesztőségünkbe Paku József nyomorgó családjára számára. A gyűjtést folytatjuk s kérjük a jólelkű közönséget, hogy siessen nagylelkű adományaival az igazi nyomor segítésére. Az adományokat hirlapilag nyugtázzuk.

A makói anya- és csecsemővédő egylet vasárnap fontos értekezletet tartott, melynek folyamán azt határozták, hogy az egyesület

működését, még fokozottabbá és bensőségebbé teszik. E célból elhatározták, e célok kivételéhez az anya- és csecsemővédelem hatóságoktól tételét. Több felügyelőnek alkalmaznak s mindent megtesznek, hogy az egyesület minél sikeresebben működjék. Elhatározták még, hogy a várostól az egyesület céljaira 20000 koronát kérnek és megfelelő helyiséget az egyesület céljaira.

— **Megalakult a makói rokkant egyesület.** A makói rokkantak vasárnap gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy anyagi és erkölcsi érdekeik megvédése végett egyesületbe tömörülnek. Az egyesület elnökévé Vertán Endre megyei tb. főjegyzőt választották meg, aki maga is a harcúterén rokkant meg s aki annyi szeretettel s ügybuzgalommal karolta fel eddig is a rokkantak ügyét.

— **Színészek jönnek Makóra.** Farkas Béla jóhírű vidéki színigazgató társulatával a legközelebbi napokban bevonul Makóra, hogy pár héten keresztül művészetével szórakoztassa a közönséget. A színészek az Uránia színház fűtött helyiségeiben fognak játszani. A társulat titkára Jeszenszky György már megérkezett Makóra, a bérletek elosztása végett.

— **A vasárnapi dalárda-bál előkészületei** ugyszólván már teljesen befejeződtek, mindenről a legnagyobb figyelemmel gondoskodtak a dalárda tagjai, hogy ez az est fesztelen, családias jellegű legyen és mindenki kellemesen szórakozhasson. A dalárda rendezősege felkéri a közönséget, hogy akik meghívóra igényt tartanak, de esetleg meghívót nem kaptak, azokat is szívesen látja, sőt megjelenésüket kéri a rendezőség.

— **Tragikus élet.** Kedden mutatja be a Korzó mozi a legújabb slágerdarabot, a „Tragikus élet” c. nagy társadalmi drámát. Bravúrosan megkombinált cselekmény, tökéletes művészi játék és mesteri rendezés avatja ezt a nagyszabású mozgófényképet elsőrendű slágerdarabba. A pompás dráma bizonyára telt házat fog vonzani a Korzóba, melynek előadása lesz a keddi esti.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Mrázik Sándor Gy. Naesa Juliánával, Varga Imre Igaz Etelkával, Varga István Jaksó Máriával, Szilágyi Sándor Varga Juliánával. — Elhaltak: Török István 77 éves, Petrovics Zsófia 15 éves, Bunyvácz Atya 66 éves, Szentpéteri Ferencz 16 óras korában.

— **A haszonbérék felemelése.** A kormány törvényjavaslatot készített a haszonbérék felemeléséről. A javaslat szerint az 1917-ik évet megelőző időben kötött bérletszerződésben kikötött haszonbéréket az 1919 évi január 1-étől kezdve 30 százalékkal fel lehet emelni, Ha ez a felemelt bér a gazdasági viszonyoknak megfelelő haszonbérnél alacsonyabb, a bérbeadó az 1917 évet megelőző időpontban kikötött és készpénzben fizetendő haszonbérnek ezt a 30 százalékát kite-

vő összegnél magasabb összeggel való felemelését kívánhatja. A kérelmet a járásbíró elé kell terjeszteni, a mely az ilyen ügyekben eljáró haszonbérleti bizottság javaslata alapján dönti el a béremelés kérdését.

— **Nem szabad átvizsgálni az utasok podgyászáit.** A hadügyminiszterium közli: Beérkezett panaszok alapján ismételt szigorúan megtiltom, hogy a vonatellenőrző vasuti járőrök 15322—M. sz. v. 1918. számú rendeletben pontosan körülírt feladatukon kívül utasok podgyászáinak átvizsgálására, fegyverviselés ellenőrzésére, magántulajdont képező ruházat, fegyver, pénz vagy élelmiszerek elkobzására és kocsiszakaszok önkényes lezárására is kiterjesszék működésüket. E rendelet összes vonatellenőrző személyeknek, továbbá hasonló tulkapások megakadályozása céljából az összes vasuti nemzet-őrsegeknek és pályaudvarparancsnokságoknak azonnal kihirdetendő.

Biztos sikert ér el, ha a Makói Független Ujságban hirdet!

Felhívás!

Ezton tudatjuk Makó város háborúban érő közönségét, hogy „Hadi rokkantak, hadi sérültek, hadi özvegyek és árvaik Egyesülete”, mint az Országos Szövetség Makó felkéri alapszabályszerűen megalakulását, működését feljebb 19-étől kezdve a fenti cím alatt a püspöki székházban megkezdni.

Ez idő szerint hiatalos árakat tartunk szedni, pünteken és vasárnap délelőtt 8 órától 12 óráig.

Egyesületünk nemcsak a háború eme sújtatának a felsegítését és támogatását vette terbe, hanem egyben a fejlettebb hazai városok példájára egy Makón létesítendő „Rokkant Otthon” felépítését is elhatározta, nehogy az egyesület rokkantjai valamilyen 48-as időközben hirtelen üveg réccink szomorú sorára jussanak.

Ezen cél elérésére egyesületünk az alapszabályaink értelmében a csendes tagokon kívül pártoló és alapító tagokat vehet föl. Pártoló tag lehet mindenki, aki legalább is 5 évi kötelezettséggel évente 40 koronát befizet; alapító tagsági díj egyszer és mindenkorra 500 korona.

Ugy az alapító, mint a pártoló tagok nevéit maradvány emléken fogjuk megörökíteni.

Ezton szólunk tehát Makó város minden nemesen gondolkodó s a háború rokkantjainak, a hadi özvegyeknek és árvaiknak ügyét szíven viselő közönségéhez, hogy egyesületünkbe mint alapító és pártoló tagok minél nagyobb számban lépjenek be.

Hisszük, hogy jelen felhívásunk nem pusztában elhangzó szó, hanem hogy a város minden tehetősebb polgáránál visszhangra és meghallgatásra fog találni.

Makó, 1919. évi február hó 16.

Az egyesület megbízásából:

Vertán Endre,
elnök.

Rátkai János, Sopsich István,
alelnök, jegyző.

Ngiltér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

Mult év december havában, mikor a katonaságtól hazajöttem, többek besugárására felhevült állapotomban feleségemet hirtelen megsértettem, miután belátom már most, hogy engem félrevezettek és meggyőződést szereztem, hogy feleségem teljesen ártatlan a róla híresztelt dolgokban, nyilatkozom amat meg nem történnék tartom, vagyis az abban foglaltakat, mint valótlanságokat, feleségemről elhárítom és tőle a nagy nyilvánosság előtt is bocsánatot kérek.

Makó, 1919. február hó 17.

GALAMB JÓZSEF,
szobalétszörmester.

ELVESZETT 3 darab szép nagy ajta kacsa

feje és két szárnya pirosra festve. Kéretik, aki tud róla valamit, szíveskedjen tudatni Gera Mihály Andrássy-u 22. sz. a lakost, hol 40 korona jutalomban részesül.

Eladó állatok

1 darab három éves KANCA CSIKÓ és egy

hasas tehén

eladó JAKSÓ SÁNDORNÉ-ná Návay Gyuriné-féle földön. A kereszt-töltésen belül 475

Bármintemű nyomdai munka

minden igénynek megfelelően, esinos és izléses kivitelben jutányos áron készül Kovács Sándor és Társai könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1. szám.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfiné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, mifjoltos, mittesseres, pattanásos arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, pettyes arcot simává, üdévá teszek.

Vibrációs svéd arcmasszázs.

Archánlasztást a legideálisabb és legtekintetesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professzor módszere után. A legkifűnőbb arcápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és zománcozás jutányos bérletben. Diszkrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfiné
okl. kozmetikus.

REGÉNY A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.
Írta: Tölgyessy Mihály.

— Mondom, nem tűröm, hogy valaki ügyeimbe avatkozzék! Okosan tennéd, ha szépen haza mennél és hallgatnál.

Odön erre felfortyant.

— Ugy látszik, meg akarsz engemet leckéztetni? kiáltá.

— Vedd, aminek akarod! válaszolt Elemér. És ha nem tetszik, rendelkezésedre állok.

— Helyes! kiáltá Odön. A kihívást elfogadom. Legalább alkalom lesz a multkori sértést is megtorolhatni.

Ezt mondva elrohant. Etelkát azonban még nem vihette el, mert éppen jött a csendőrhadnagy, hogy őt kihallgassa. Jöttének főczélja ama levél volt, melyet a méltóságos asszony hátrahagyott számára.

— Kisasszony, mondá, meg van állapítva, hogy szerencsétlen édes anyjuk az ön számára is hagyott hátra levelet.

— Ez igaz! felelt Etelka.

— Nem lenne szives nagyságod azt felmutatni?

— Mi végből akarja ön ezt?

— Ismerni akarom tartalmát! Az ily levelek igen sokszor egész más irányt adnak a vizsgálatnak!

Etelka vállat vont.

— A levél már nincs meg! mondá.

Volt is akkor eszembe ügyelni arra a boldogtalan levélre, melyet anyám számomra hátrahagyott.

— Talán emlékezik tartalmára!

— Mily különös kérdés! mondá

Etelka. Az van benne a mi Elemérében, hogy t. i. bucsut vesz ettől az élettől.

— Kegyed tehát nem akarja felmutatni a levelet?

— Nem mutathatom fel, mert már nincs meg!

A csendőrhadnagy semmire sem tudott vele menni, nagy bosszúságára Elemérnek, ki sajnosan tapasztalta, hogy ez ügy minden igyekezete dacára sem megy előbbre.

— Hadnagy ur! mondá, ön nem eléggé erélyes. Ön a legfontosabb mozzanatokat figyelmen kívül hagyja. György látta, hogy akkor este mindhárman a temető körül jártak s ön nem tartotta érdemesnek őt csak egyszer is nővéremmel vagy Dinynyéssel szembesíteni.

— Ezt a vizsgálóbíróra bízom! felelt a csendőrhadnagy. Én az előnyomozatokat teljesítem! A szembesítést a vizsgálóbíró fogja eszközölni.

— De már bocsásson meg hadnagy ur, ön az előnyomozatot sem teljesíti úgy, ahogy én szeretném s az ügy érdekében kívánatos lenne. Én már felhoztam, hogy távollétem alatt egy idegem férfi fordult meg anyámnál. Ez közvetlen a rablás után volt s ebből én azt következtetem, hogy alighanem az volt a tettesek egyike.

(Folyt. köv.)

Makói URÁNIA Mozgófényképszínház

KEDDEN, FEBRUÁR 18-ÁN 2 ELŐADÁS, 5, ÉS 7 ÓRAKOR

A senki gyermeke

Amerikai dráma 5 felvonásban.

Főszereplők: ALICE BRADY és a legjobb gyermek primadonna: a kis BABY.

Elsőrendű kiegészítő műsor.

Naponkint elsőrendű műsor. — Számozott jegyek előre váltathatók az előadás napján d. e. 10—12-ig, és d. n. 5 órától.

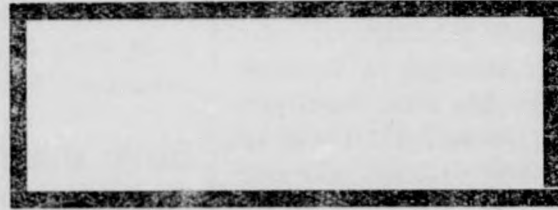
Hétköznap
2 előadás:
d. n. 6 és
este 8 kor.**Korzó mozi**Vasárnap
4 előadás:
3, 5, 7 és
9 órakor.

Kedden két előadás: délután 6 és este 8 órakor

Tragikus élet.

Társadalmi dráma 4 felv. Főszereplő WANDA FREUMANN.

HELYTARAK: Páholyülés 4 K, zsölye 3-50, I. hely 3 K, II. hely 2 K, III. hely 1 K. — Pénztár d. e. 10 órától.

A mélyesztelt közönség figyelmét felhívjuk művészi műsorainkra. :: Jól fűtött helyiségek :: Buffet. Ruhatár. Hirdetéseket vetítésre felvesszünk. **AZ IGAZGATÓSÁG.****Gavallér**

a jelenkor legjobb cigaretta hüvelye
Ezen cigaretta hüvely nem rongyos dohány illatát.
Viszonteladókra árendedmény. Mindenkor kapható
KOVÁCS SÁNDOR papirkereskedésében Szegedi-u. 1

Könyvnyomda és lapkiadóvállalat**Makó, Szegedi-u. 1. sz. Telefon 106**

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.: irodai nyomtatványok, memorandumok, táblázatok, körlevelek, falragaszok, esküvői és bál meg-hívók, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. A kiadásunkban megjelenő »Makói Független Ujság« a vármegye legelterjedtebb és legkedveltebb lapja, megjelenik naponta 4-5000 példányban. Hirdetéseket jutányos áron közlünk. Bármit elad vagy vesz, biztos sikert ér el, ha hirdeti a »Makói Független Ujság«-ban.

Kovács Sándor és Társai

Nyomatott Kovács Sándor és Társai könyvsajtóján Makón.